

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
kirjaamo.lappi@ely-keskus.fi

02.12.2014

Lausuntopyyntö LAPELY/909/2014, 9.9.2014 Reväsvaaran tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelma, UPM-Kymmene Oyj

LAUSUNTO REVÄSVAARAN TUULIVOIMAHANKKEEN YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIOHJELMASTA

UPM-Kymmene Oy suunnittelee tuulivoimapuistoa Reväsvaaralle. Hankealue sijaitsee Ylitornion kunnassa, noin 3 kilometriä Torniojoesta ja valtakunnanrajasta itään ja noin viisi kilometriä Ylitornion kuntakeskuksesta kaakkoon. 3,5 kilometrin etäisyydellä hankkeen pohjoisreunasta sijaitsee Aavasaksan valtakunnallisesti arvokas maisema-alue. Tuulipuiston hankealue on kooltaan noin 1 000 hehtaaria.

Hankkeessa suunnitellaan vaihtoehtoisesti joko 15 tai 10 kooltaan 2,5 MW:n tuulivoimalan rakentamista. Hankkeeseen kuuluu lisäksi 110 kW:n sähkönsiirtolinjojen rakentaminen ja liittäminen nykyiseen verkkoon sekä tiestön rakentamista alueella. Ympäristövaikutusten arvioinnissa (YVA) tarkastellaan myös nollavaihtoehto. Samanaikaisesti YVA-menettelyn kanssa on Ylitornion kunnassa aloitettu osayleiskaavan laatiminen alueelle.

Tuulivoimalayksiköiden kokonaiskorkeus on 225 metriä. Reväsvaaran laki sijaitsee +240 metriä merenpinnan yläpuolella (m mpy), Kiimavaara 190 m mpy. Tornionjoki sijaitsee tasossa +50 m mpy Reväsvaaran kohdalla. Tuulivoimala ulottuu korkeimmillaan reilut 410 metriä korkeammalle Torniojoen rannan tasoon nähden.

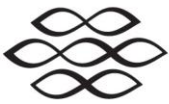
Suomalais-ruotsalainen rajajokikomissio lausuu hankkeen YVA-ohjelmasta seuraavaa:

Maisema

Tornionlaakso on yksi Suomen 27:sta kansallismaisemasta. Tornionjokilaakso ja Aavasaksa on luokiteltu valtakunnallisesti arvokkaaksi maisema-alueeksi (alueet 134 ja 135). Ruotsissa Tornionlaakso on luokiteltu valtakunnallisesti arvokkaaksi kulttuuriympäristöksi (kulturmiljövårdens riksintresse). Tornionjoki on kansainvälinen rajavesistö ja yksi Ruotsin neljästä kansallisjoesta (nationalälv). Hankealue ei sijaitse valtakunnallisesti arvokkaaksi määritellyllä maisema-alueella.

Maisemaan kohdistuvien vaikutusten ja muutosten tulee olla arvioinnin keskeistä sisältöä. Maisemavaikutukset asumiseen, vapaa-ajan asumiseen, elinkeinoihin (ml. matkailu ja porotalous) sekä virkistykseen eri vuodenaikana käytetyillä alueilla tulee arvioida perusteellisesti. Hankkeen vaikutukset maisemaan tulee kuvata havainnollisesti ja yhdenmukaisesti sekä Suomen että Ruotsin puolen vaikutusalueiden osalta, mukaan lukien hankkeen nollavaihtoehto. Hankkeen vaikutukset päivä- ja yöaikaan tulee esittää havainnollisesti. Esitystavan valintaan tulee kiinnittää huomiota (staattiset vs. liikkuvat havainnekuvat) huomioiden pohjoisen voimakkaasti vaihtuvat luonnon valo-olosuhteet.

Tornionjoen tuntumassa on rakennettu tai suunnitteilla useita tuulivoima-alueita. Suomen puolella, mm. Pellon Palovaara-Ahkiovaaran hanke pohjoisessa ja Kitkiäisvaaran tuulipuisto Ylitorniolta etelään. Ruotsin puolella sijaitsee Maevaaran ja Aapuan tuulivoimapuistot. Tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutukset Tornionjokilaakson maisemakokonaisuuteen ja maisema-arvoihin tulee arvioida molemmin puolin rajajokea.

Vedenlaatu; tie- ja muu rakentaminen maastossa

Tuulivoimaloiden rakentamisen yhteydessä vaikutukset pienvesistöihin, puroihin ja edelleen Tornionjokeen on syytä tunnistaa ja esittää YVA-selostuksessa. Maaston eroosion estämiseksi tehtävissä olevat toimet tulee kuvata. Samoin tulee kuvata millaisin toimin vesistön samentuminen tiestön ojituksen johdosta on estettävissä. Luonnontilaisten lähteiden ja vedenottoon käytettävien vesilähteiden suojaus tulee varmistaa. Suomen ja Ruotsin ehdotukset vesienhoidon hallintasuunnitelmiksi ja toimenpiteiksi vuosille 2014-2021 tulee huomioida ympäristövaikutusten arvioinnissa.

Alueellinen ja paikallinen virkistys ja matkailu

Hankkeen vaikutukset vapaa-ajan viettoon, virkistykseen ja kalastukseen sekä kalastusmatkailuun käytettäviin matkailurakenteisiin ja –toimintoihin tulee kuvata tasapuolisesti Suomen ja Ruotsin kohteiden osalta.

50-kilometrin pituinen Aurinkovaarojen jotos-retkeilyreitti kulkee hankeluleen poikki. Reitin varrella Reväsvaaran huipulla on taukopaikka (laavu). Vaikutukset reitille, mahdollisuudet estää hankkeesta aiheutuvia vaikutuksia sekä miten mahdollinen reitin uudelleenlinjaus voidaan yhdistää tuulipuiston rakentamiseen on syytä kuvata YVA-selostuksessa, etenkin kun osayleiskaavan valmistelu on samanaikaisesti käynnissä.

Tiedottaminen Ruotsin puolella

Hankkeen arviointiselostuksen esittely ja tiedottaminen arvioinnin johtopäätöksistä paikallisesti valtakunnanrajan toisella puolella Ruotsissa tulee huomioida osana YVA-menettelyä. Espoon sopimuksen mukaisen kansainvälisen kuulemismenettelyn myötä Ruotsin Naturvårdsverket hoitaa viranomaisten ja sidosryhmien kuulemisen kirjallisesti. Paikallisten mielipiteiden esille saaminen tasapuolisesti YVA-prosessissa tulisi harkita asukaskyselyn kohdistamista myös Ruotsin puolen asukkaille sekä tiedotustilaisuuden järjestämistä Ruotsissa, Suomen puolen yleisötilaisuuden tapaan. Tiedottaminen ja kutsujen lähettäminen on hankevastaavan vastuulla.

Timo Jokelainen
Puheenjohtaja

Britt-Marie Häggberg
varapuheenjohtaja

Virve Sallialmi
Sihteeri

TIEDOKSI Naturvårdsverket (svensk översättning)